

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisat se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštneem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLERJEVA KANDIDATURA

Odločilna pogajanja se bodo pričela te dni — Papen sviri narodne socialiste, Hindenburg pa Hitlerjevi zahtevi ni nenaklonjen

Pariz, 9. avgusta. AA. Po največjih vesteh iz Berlina je kandidatura Adolfa Hitlerja na mesto nemškega državnega kancelarja prav resna in ima celo izgleda na uspeh. Hitlerja njegovi pristaši dobesedno silijo, da mora zahtevati mesto kancelarja. Sodi se, da se bo moral Hitler prav energično zavzeti za to stvar, ker sicer grozi njegovi stranki nevarnost razkola. Hitler poudarja, da brez njegove pomoči sedanja vlada ne bo mogla ostati, razen če se zateče k odkriti diktaturi, toda v tem primeru ni mogoče vedeti, do česa vsega lahko pride v državi. Trdi se tudi, da Hindenburg nima ničesar proti temu, da kancelarsko mesto zavzame voditelj najmočnejše stranke, toda pod pogojem, da bi moral eventualni Hitlerjev kabinet biti predsedniški kabinet, to se pravi, prost vsake strankarske diktature. Pričakuje se lahko, da Hitler postane kancelar, toda v njegovi vladi bo tudi zadostno število ministrov, ki ne pripadajo nacionalnim socialistom, tako da Hitlerjevi ne bi mogli imeti odločilnega vpliva na važne državne posle. Razume se, da bi general Schleicher še nadalje ostal vojni minister in bi v vladi tvoril nekakšen protiutež Hitlerju. Ni izključeno, da bi notranji minister Gayl, ki ga Hitlerjevi silno mrzijo, prevzel kakšen drug resor, toda bi ostal v Hitlerjevi vladi, kakor bi ostal tudi zunanji minister Neurath. Samo Papen bi po vsej verjetnosti izpadel iz te nove kombinacije. V vsakem slučaju se bodo pogajanja s Hitlerjem nadaljevala, ko se vrne v Berlin predsednik republike Hindenburg in general Schleicher, ki se zdaj nahaja na Baltskem morju, kjer prisostvuje pomorskim manevrom.

Papen proti Hitlerju

Berlin, 9. avgusta. Veliko senzacijo je vzbudil današnji uvodnik Deutsche Allgemeine Zeitung, ki velja za organ Papenove vlade. Članek se bavi s kandidaturjo Adolfa Hitlerja za državnega kancelarja ter to Hitlerjevo zahtevo med vrstami odločno odklanja. List pripominja, da si mora vodstvo narodno socialistične stranke dobro premisliti, kakšne bi bile posledice. Zavedati se mora, kako veliko odgovornost bi prevzel s tem, ako Hitler ne samo kot oseba, marveč še bolj kot voditelj narodno socialističnega pokreta. Obremenjen z odgovornostjo bi se Hitler ne mogel več posvetiti svoji stranki, ki bi morala neizbežno nazadovati. Posledica tega bi bila, da bi narodno socialistični pokret propadel. Hitler je kot voditelj narodno socialističnega pokreta dragocen, mnogo bolj kakor pa bi bil, ko bi stal na čelu vlade.

Novo zaplemed orožja

Berlin, 9. avgusta. »Berliner Tageblatt« poroča iz Kölna, da je tamošnja policija v Kölnu in okolici izvršila nenadno hišno preiskavo pri vseh trgovcih z orožjem. V Bergischblattbachu je našla mnogo municije in veliko zalogo orožja, ki je bilo določeno za narodne socialiste. Vsi trgovci so izrazili pristaštvu Hitlerja. V nekem drugem kraju je policija zaplenila več sto revolverjev in cele zaboje municije, ki je bila vtihoapljenja iz Belgije po naročilu narodno socialistične organizacije.

Francoska sodba o položaju v Nemčiji

Pariz, 9. avgusta. AA. Včerajšnja »Ere Nouvelle« se bavi v uvodniku o notranjem političnem položaju v Nemčiji in med drugim pravi: Adolf Hitler kot Bismarckov naslednik — to je hipoteza, ki prihaja danes zelo rerno v poštev. Mi smo že ob svojem času napovedali, da bo Hitler, če se mu dopusti, da začne šteti svoje vojake, dobil voljo, da se teh voljakov tudi poslužiti in da bo misel, da mora biti uprava države v njegovih rokah. Če bi se bila weimarska Nemčija znala sama vladati in če bi bilo o pravem času zaježila hitlerjevski naval, namesto da se je neprestano pred njim umikala, bi danes ne bila v tako hudem položaju. V zadnjih mesecih smo videli, da vsa Nemčija živi v strahu pred nacionalnim socialisti in da nemška vlada dovoljuje od dne do dne večje koncesije in celo sprejema njihov koncept v zunanji politiki. Nemški državniiki so že večkrat zadostno jasno dokazali, da so proti Hitlerju brez moči in zato so zavzeli stališče, da bi bilo za Nemčijo najboljšo, če pride na krmilo države diktatorska vlada, mence, da je le taka vlada zmožna zavreti fašistični pokret v Nemčiji. Toda ti državniiki so se moralno globoko reročarati in zdaj jim je gotovo

že popolnoma jasno, da v nobenem primeru ne morejo več računati na diktaturo, ki naj bi rešila demokracijo. Berlin, 9. avgusta. g. Glede strankarskega udejstvovanja državnih uradnikov je izdal komisarijni pruski notranji minister dr. Bracht oblastvom splošne in notranje uprave odredbo z nalogo, da se o njeni vsebini obvestijo vsi uradniki. Odredba naglašja med drugim, da uradniki, ki se udejstvujejo v strankah, ne smejo pozabiti, da so po svojem poklicu in po ustavi v službi celote, ne pa v službi političnih strank. Zaradi tega morajo biti za uradništvo, če se udejstvujejo v strankah, in oblikah nastopanja gotove meje, ki jih ravno v času, ko je ozračje nasičeno strankarskih strasti, nikakor ne smejo prekoračiti. »Ne bom trpel,« tako odreja dr. Bracht dobesedno, »da bi zaradi načina političnega udejstvovanja med uradništvom trpela škoda državna ideja.« Berlin, 9. avgusta. AA. Kljub političnemu premirju, ki ga je proglasila nemška vlada,

je vendar prišlo do novih mnogostevnih preprirov in prask v vsej Nemčiji. Tako poročajo iz Fröndberga na Westfalskem, da je prišlo do spopadov med očitisti in policijo. Ranjenih je bilo okoli deset ljudi. V Gleiwitzu so se na ubici streljali, na srečo pa ni bil nihče ranjen. V Waldenburgu so streljali na socialnodemokratske občinskega svetnika, ki je stal pri oknu v svojem stanovanju. V prostore socialnodemokratskega lista »Bergwacht« so metali kamenje in streljali, a niso nikogar zadeli. V manjšem kraju blizu Waldenburga so streljali v hišo tamošnjega župana. Vsi atentatorji so pobegnili na motornih kolesih. Atentati proti članom socialnodemokratske stranke so se izvršili tudi v Neidenburgu v Vzhodni Prusiji in v več krajih v Šleziji. Preiskava v Braunschweigu zaradi terorističnih atentatov v mestu in okolici je izsledila kot krivice več članov narodno-socialistične stranke, ki jih je policija aretirala.

Hitlerjeva akcija v ČSR

Veleizdajniški proces v Brnu je razkril Hitlerjeve načrte — Nameravana je bila nasilna priključitev severne Češke k Nemčiji, čim bi prišel Hitler do oblasti

Brno, 9. avgusta. s. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je pričela razprava proti prvi skupini aretiranih nemških narodnih socialistov. Obtožnica navaja, da se je sedem obtožencev v letih od 1930 do letos združilo za napad na republiko. V ta namen so stopili v stike s tujimi državljani in zbirali oborožene sile, ki so jih organizirali in izvežbali ter na ta način zagrešili zločin po zakonu o zaščiti republike. Končni cilj njihove akcije je bila priključitev nemško govorečega dela češkoslovaške republike tako zvanj tretji državi Adolfa Hitlerja. Obtožnica omenja vrsto vaj na terenu, ki so jih izvedli skupno s Hitlerjevimi napadalnimi oddelki v nemških obmejnih krajih. Iz zaplenjenega pismenega gradiva pa je razvidno, da so bili člani sportne organizacije »Volksport« v stalni zvezi z narodno socialističnimi napadalnimi oddelki v Nemčiji ter po organizaciji sestavni del nemških

napadalnih oddelkov. Ta material dokazuje dalje, da so bili nemški kakor tudi češkoslovaški napadalni oddelki dovolj izurjeni in oboroženi, da bi mogli v trenutku, ko bi prevzel Hitler oblast v Nemčiji, pričeti boj s primernimi sredstvi zoper samostojnost češkoslovaške republike. Obtožnica zaključuje, da je utemeljen sum, da so obtoženci stremeli za nasilno odcepitvijo dela češkoslovaške republike in dodelitvijo tega dela tretji državi Adolfa Hitlerja. Na razpravo sta prišla dva vojaška strokovnjaka, ker so obtoženci tudi pod obtožbo, da so bili v posrednih in neposrednih zvezah z inozemskimi faktorji in organizirali obrambne sile.

Takoj ob pričetku razprave je prišlo do opetovanih besednih spopadov med predsednikom senata in zagovorniki. Razprava bo trajala več dni in vzbujala v nemški kakor tudi češkoslovaški javnosti republike največjo pozornost.

Reorganizacija italijanske vojne mornarice

Po velikih manevrih v Sredozemskem morju, ki se jih udeležuje osebno tudi Mussolini, bo izvedena nova organizacija celokupne mornarice

Rim, 9. avgusta. g. V ponedeljek ponoči so se pričele pri velikih mornariških manevrih v Sredozemskem in Jonskem morju sovražnosti. Mussolini je s svojo jahto »Aurora« že na poti proti Tripolisu. Fašistični tisk posveča tem manevrom največjo pozornost, ker bo po končanem manevrih dne 25. avgusta mornariško ministrstvo izvedlo znatno pregrupacijo v italijanski vojni mornarici. Mornarica bo po novem razdeljena v dve flotilji po dve diviziji, iz ka-

terih bodo izločene vse stare vojne ladje in sestavljene iz samih vojnih ladij, ki so bile zraienae pod fašističnim režimom. Prva flotilja bo sestavljena iz sedmih parnikov po 10.000 ton in dveh lovskih flotilj. Druga flotilja bo sestavljena iz šestih križark po 5 do 6000 ton. Razen tega se namerava ustvariti posebna divizija za Jadransko morje, v kateri bodo razen križarke »Bari« še tri druge hitre vojne ladje ter posebna lovška flotilja.

Olajšanje mednarodnega avtomobilskega prometa

Beograd, 9. avgusta. v. Tu se pripravljata na pobudo zunanjega ministrstva predlog zakona o mednarodni konvenciji o fiskalnem režimu inozemskih avtomobilskih vozil. Zakon ima namen olajšati mednarodni avtomobilski promet. S to konvencijo se predvideva osvoboditev plačevanja prometnih davkov in taks za avtomobile, ki so registrirani na ozemlju kake druge države in ki se nahajajo samo začasno na ozemlju ene izmed pogodbenih držav. Od te oprostitve so izvzeta vozila, ki služijo za plačilo za prevoz potnikov ali blaga. Oprostitve se bodo mogli poslužiti avtomobili na tujem ozemlju za čas 90 dni. V ta namen bodo izdane za take avtomobile posebne mednarodne knjižice, ki jih bo treba obnoviti vsako leto. Konvencija bo sklenjena za dobo dveh let, računajoč od dneva uveljavljenja.

Praktična novost na bolgarskih železnikah

Sofija, 9. avgusta. AA. »Poslednja Pošta« poroča, da namerava glavna direkcija bolgarskih železnic uvesti knjižnice v potniških vlakih. Za malenkostno vsoto bo mogoč vsak potnik na potovanju dobiti na razpisno knjižice in časopise za trajanje vožnje.

Amerika bo priznala sovjete?

London, 9. avgusta. g. »Financial News« poročajo iz Newyorka, da krožijo v Wallstreetu govorice, po katerih se v Beji hiši pripravljajo priznanje sovjetske Unije, in sicer iz razloga, da bi nadomestili izgube, ki jih pričakujejo v prometu z Anglijo po konferenci v Cttaw.

Smrtna kazen za poneverbe v Rusiji

Moskva, 9. avgusta. g. Svet ljudskih komisarjev osrednjega izvršilnega odbora Sovjetske Unije je s posebnim odlokom uvedel smrtno kazen za lastniške zločine, ki bodo zagrešeni zoper zadrage. Za razne manjše prestopke proti združnim ustanovam so določene visoke zaporne kazni, ki jih bodo morali obtoženci odsedeti v posebnih taborih, kjer bodo morali opravljati najtežja dela. Kazni po vseh teh zločinih tudi ne bodo deležne nobene amnestije.

Uboj orožnika Narančiča pred sodiščem

Jože Kern obsojen na leto dni strogega zapora

Ljubljana, 9. avgusta. Pred dobrim mesecem se je po Kranju bliskoma raznesla vest, da so pijani fantje na Jezerskem tako pretepli orožniškega kaplarja Stojana Narančiča, da je kmalu težkim telesnim poškodbam podlegel. O tem je poročal »Slovenski Narod« v ponedeljek 4. julija. Danes so se obtoženi fantje zagovarjali pred malim senatom, ki mu je predsedoval sos. dr. Kobe, sosodnika sta bila dr. Petelin in Javoršek, državno tožilstvo je zastopal dr. Lučovnik, obtožence so pa zagovarjali dr. Božidar Vodusek, dr. F. Frlan in dr. Moro.

Iz obtožnice

Obtožnica obtožuje samskega voznika na Jezerskem Jožefa Kerna, samskega mehanika v Kranju Josipa Banfyja in samskega delavca na Jezerskem Mihaela Dolinška, prvega, da je 3. julija na Zgornjem Jezerskem s kolom prizadejal orožniškemu kaplarju Stojanu Narančiču na glavi več težkih poškodb, ki jim je Narančič podlegel. Banfyja, da je Kerna nagovarjal, naj premakasti Narančiča, Dolinška pa, da je ovrnil orožnika pri izvrševanju njegove službe, da ga je zgrabil za suknjo in pahnil od sebe ter ga pred gostilno s pestmi tolkel po glavi. Obtožnica pravi, da je pokojni orožniški kaplar Narančič 3. julija v gostilni Grabnar na Zgor. Jezerskem gostom, ki so bili med njimi tudi obtoženi fantje, napovedal policijsko uro. Fantje so bili že vinjeni in niso hoteli zapustiti gostilne, češ, da se jim še nikamor ne mudi. Orožniku so se zoperstavljal in jim je moral pokojni Narančič zagroziti s samokresom, češ, da jih odvede na stražnico. Prišlo je do prepira in privanja. Dolinšek je bil pri tem zelo nasilen. Kern in Dolinšek sta slednjji odšla iz gostilne v družbi voznika Pavlina Alojžja z Jezerskega in vsi trije so ored gostilno čakali na Banfyja, ki je fante pozival, naj orožnika pretepo, češ, da sicer niso zanič. Domenili so se, da se bodo maščevali. Dolinšek je stopil v gostilno in se vrnil z Narančičem. Med tem je Pavlin odtrgal od bližnje ograje lato in jo prelomil da bi z ropotom prejel izvalil orožnika iz gostilne. Potem je odtrgal še drugo lato in čakal, da prideta iz gostilne Narančič in Dolinšek. Čim sta prišla, so začeli fantje izzivati. Orožnik jih je še enkrat pozval, naj odidejo domov. Dolinšek ga je pa napadel s pest-

mi in ga začel tolči po glavi. Videč, da ima Pavlin lato, je Narančič odtrgal Dolinška, skočil proti Pavlinu, mu iztrgal lato in udaril z njo Dolinška večkrat po hrbtu, pri tem mu je pa lato padla iz rok. Takoj je prišlo težkim telesnim poškodbam podlegel. O tem je poročal »Slovenski Narod« v ponedeljek 4. julija. Danes so se obtoženi fantje zagovarjali pred malim senatom, ki mu je predsedoval sos. dr. Kobe, sosodnika sta bila dr. Petelin in Javoršek, državno tožilstvo je zastopal dr. Lučovnik, obtožence so pa zagovarjali dr. Božidar Vodusek, dr. F. Frlan in dr. Moro.

Zaslüševanje prič

Obtožena Kern in Dolinšek sta zanikala da bi ju bil ščeval Banfy. Isto je zanikal tudi Banfy sam. Zaslüševanje so bile razne prič, ki niso izpovedale nič novega, le vse so soglašale v tem, da Banfy nikogar in nagovarjal. Pavlin Alojžji, ki je bil sprva tudi obtožen in je danes nastopil kot priča, je poudarjal, da o kakem hujškanju po Banfyju ne more biti govora. Državni tožilec dr. Lučovnik je predlagal, naj se uvede tudi proti priči Pavlinu kazensko postopanje zaradi krivega pričevanja, kar so pa sodniki po kratkem posvetovanju odklonili.

Obsodba

Sledili so govori državnega tožilca in zagovornikov. Senat se je potem umaknil na posvetovanje, ki je trajalo 20 minut. Predsednik dr. Kobe je točno opoldne razglasil razsodbo: Josip Kern se obsodi na eno leto strogega zapora, in sicer zaradi tega, ker je še mladoleten in se mu je odmerila najmanjša kazen, in se je celo odbija izpremenila v strogi zapor. Kazen se mu šteje od 5. julija t. l. dalje. Banfy in Dolinšek sta bila oproščena vsake krivice in takoj izpuščena. Kern je kazen sprejel, dočim je državni tožilec prijavil priziv zaradi prenežke kazni, pri obeh ostalih pa revizijo postopanja.

Nesreča na Triglavu

Mojstrana, 9. avgusta. Davi okrog 6. zjutraj je prišel neki turist s Kredarice na Staničevu kočo in povedal, da se je na Triglavu ponesrečila neka ženska. Iz Staničeve koče je odhitel čez Kot v Mojstrano gimnazijec Vladimir Puc. V dveh urah je prispel v Mojstrano in obvestil člane tamošnje reševalne ekspedicije, ki so se takoj zbrali in še do polodne odrinili na Triglav. Podrobnosti o nesreči še niso znane.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 9. avgusta. Današnja policijska kronika je bila precej suhoparna. Prijavljenih je bilo samo nekaj manjših tatvin in siepartij. Trgovski potnik Vekoslav Dolinčar je prijavil, da si je delavec France U. od njega izposodil vojaško bluzo, jo prodal in denar zapravil. Dolinčar ima 300 Din škode. — Pri zasebnici Antoniki Podgornikovi na Glincah je stanoval kot najemnik delavec Alojzij Komočar. Ta je koncem preteklega meseca brez sledu izginil, ne da bi poravnal hrano in stanovanje. Komočarjeva ima 450 dinarjev škode. — Služkinji Franciški Sajc, zaposleni pri gostilničarki Inkretovi v Karumovi ulici, je nekdo izmaknil iz omarice 500 Din. V noči od nedelje na ponedeljek je opazil službujoči stražnik Ivan Mežek, da na sokolskem telovadišču v Dermotovi ulici gon kup oblanic. Bila je nevarnost, da se ogenj razširi na sosedno provizorno leseno stranišče in na bližnjo stojnico. Stražnik je sam ogenj pogasil. Ogenj je bil baže podtaknjen.

Velike poplave v Mandžuriji

Sanghaj, 9. avgusta. Bori med Japonci in Kitajci v Mandžuriji je napravila za enkrat konec velike poplave. Skoro vse ozemlje, na katerem so se vršili glavni boji, je pod vodo. 14.000 Kitajcev, ki so se borili zoper Japonce, se je moralo nape. Sted udati zaradi pomanjkanja hrane. Najhujše je prizadeto mesto Yien. Kitajska vlada je skupno z mandžursko vlado in novo regularno mandžursko armado organizirala pomožno akcijo.

Zadnje vesti z olimpijade

Los Angeles, 9. avgusta. AA. Včera sta se vršili waterpoljski tekmi med Nemčijo in Brazilijo in tekma o hokeju med Japonsko in USA. Nemčija je zmagala nad Brazilijo s 7 : 3, Japonska pa je premagala USA z 9 : 2. Waterpoljska tekma med Madžarsko in Japonsko se je končala z gladko zmago madžarskega moštva, ki je osemnajstkrat streljalo japonsko mrežo. Pri plavanju na 100 m pristo je zmagala zastopnica USA Ellen Madison, ki je že prejel postavila deset rekordov v plavanju. Ellen Madison je prispela za samo 61 cm prej na cilj kakor zastopnica Holandije. Pri umetnem skakanju s trambulina je dosegel prvo mesto Američan Galitsin s 161 točkami. Po včerajšnji waterpolo tekmi med Nemčijo in Brazilijo je prišlo do incidenta, ki je imel za posledico izključitev braziljskega moštva od nadaljnega tekmovanja. Braziljski igrači so po tekmi napadli madžarskega sodnika Koniadyja, češ, da je bil pristranski. Nastal je splošen pretep tako da je policija zopet vzpostavila red in mir.

Toča ubija ljudi in živino

Sofija, 8. avgusta. AA. Po uradnih vesteh, ki so prišle v Sofijo, je toča, ki je predvčerajšnjim padala v Sumenskem okraju, ubila v vasi Srednje 8 ljudi, v vasi Gradište pa enega. Ranjeno je skupno okoli dvajset ljudi. Toča je ubila tudi okoli 300 glav živine.

Hazardna igralnica v Varni

Sofija, 9. avgusta. AA. Poleg drugih zakonskih osnutkov, ki bodo predloženi na jesenskem zasedanju narodnega sobranja, je pripravljen tudi osnutek zakona o koncesiji za otvoritev velike kazine za hazardne igre v Varni. Po osnutku bo vstop v kazino in igranje hazardnih iger dovoljeno samo inozemcem.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2290.96 — 2302.32, Berlin 1350.69 — 1361.49, Bruselj 789.68 — 793.62, Curih 1108.35 — 1113.85, Newyork ček 5663.91—5692.07, Pariz 222.77—223.89, Praga 168.23 — 169.09, Trst 290.13—292.53.
INOZEMSKÉ BORZE.
Curih, 9. avgusta. Pariz 20.105, London 17.77, Newyork 513.37, Bruselj 71.25, Milan 26.23, Madrid 41.80, Amsterdam 206.725, Berlin 122.10, Sočija 3.73, Praga 15.18, Varšava 57.00, Bukarešta 3.05.

Slovan pomeni fanatizem in zverstvo?

Potreben in umesten odgovor državnemu tožilecu francoske republike

švedska številka »Narodne odbrane« prinaša zanimiv in zelo umesten članek g. dr. Dimitrija Djurovića, katerega je v celoti objavila tudi nedeljska »Politika«.

G. Dona Gika, državni tožilec v Parizu, je vzkliknil med razpravo proti Gorulovu: »Slovan pomeni fanatizem in zverstvo« (!). To težko obsodbo Slovanov je izrekel g. Gika kot službeni organ francoske republike, prav za prav, kakor se je sam izrazil, kot zastopnik, advokat francoskega naroda. In njegova težka obsodba je poletela po vsem svetu, da zopet oživi ono staro bajko romanskih in germanskih diplomatov o tem, kako od strani Slovanov preti nevarnost evropski kulturi in civilizaciji.

Nočemu se tu baviti z analizo sodbe g. Gike in njegovo sposobnostjo pronicanja v duh enega največjih ogrankov evropskih narodov na podlagi dela duševno bolnega Slovana; takšno splošnost lahko precej vsak zdrav razum v primeri z njeno vrednostjo. Nas zanima ta obsodba g. Dona Gike zaradi tega, ker je izrečena v imenu naroda, ker jo je izrekel človek v reči togi francoske države, kot simbol narodne vesti in kot čuvar državne zakonitosti in reda. Ni torej to obsodba navadnega državljanja ali predstavnika neke skupine organiziranih delavcev ali drugih poklicev, nego visokega uradnika v vlogi čuvarja državne vesti. Torej, ako je njegovo mnenje izraženo v imenu, kakor on trdi, Francoske, potem je Francoska razžalila vse slovanstvo in spomin slovanških vitezov, ki so padli za svobodo svojih bratov in za svobodo Francozo.

G. Gika bi moral vedeti, da je ravno slovanstvo rešilo človeštvo škornja Viljemove Germanije. In da, recimo, Rusija ni nič storila v korist Francozoov za časa svetovne vojne, razen da je vrgla svoje najboljše kore na čelu z generalom Samsonovim v ogenj pri Mazurskih jezerih radi rešitve Pariza pred napadom Germanov, je tudi že to zadosten dokaz slovanškega altruizma in požrtvovalnosti v borbi za človeške pravice in svobodo. To je res »fanatizem« slovanstva, toda fanatizem zvesto, be in prijateljstva do Francoske. Če ne bi bilo tega fanatizma, bi Germani zavzeli Pariz in vojna bi bila končana na zapadni fronti. Če ne bi bilo Slovanov in njih požrtvovalnosti za človečnost, za svobodo in za njihove zaveznike, morda ne bi danes g. Gika nosil rdeče toge francoske republike.

Če bi imeli vsaj malo čuta hvaležnosti napram Rusiji, vsaj malo sposobnosti objektivnega presojanja in razglabljanja o bodočnosti svojega naroda in človeštva, ne bi s takšno mržnjo blatili slovanstva, ki zavzema tri četrtine Evrope, bi ne vzbujali šovinističnih strasti proti nesrečnim ruskim beguncem! Mar je to izraz človečnosti in civilizacije? Slovanstvo ni nikdar občutilo podobne mržnje niti napram svojemu najprijatelju, kaj šele napram narodu, ki mu je storil uslugo in ki je rešil ci-

vilizacijo. — Mi smo tako širokogrudni, da celo ne verjamemo, da v tem primeru g. Gika izraža duh francoskega naroda, ker bi v resnici takšna mržnja ne bila v skladu z duhom onih velikih Francozov, ki jih je narod dal človeštvu, razen tega pa nima niti razloga za izražanje takšne mržnje proti naši veji narodov. Zgodovina še ni zabeležila nobenega vesolovskega nečloveškega dejanja. Slovanji nikdar niso skledali zvez iz kristolovskih nagibov, niso izkoriščali premaganih narodov, niti jih niso izpreminjali v ekonomske sužnje, niti niso kazali maščevalnega duha napram premaganim narodom. Nasprotno, oni so vedno vstajali proti zverstvom »civiliziranih« evropskih narodov, ki so v dnevnih slikah zabeležena ne le v dnevnih evropskih časopisih XIX. stoletja, temveč tudi v zgodovini.

Pred hercegovinskimi puniti je evropska žurnalistika objavila, da so Turki odrli živega našega svečenika v Južni Srbiji in da je na protest ruskih novinarjev ob tem zverstvu »civilizirana« in »človečanska« Evropa v osebi Beaconsfielda odgovorila, da so to »vsakdanje in navadne stvari, in da je v interesu civilizacije, da se raja ne upira zakonitim turškim oblastim!« In slovanstvo je to pozabilo in poseglo v svetovno vojno v borbo skupno z Angleži in Francozi.

Slovanji so prokleli »civilizacijo odiranja ljudi« in nastopili so kot apostoli in borci za socialno pravico, za osebno svobodo in za resnično civilizacijo. Tudi nastop učencev »civilizirane« Evrope v Rusiji z metodami odiranja ne daje gospodi Gikinskega kova pravice, žaliti slovanstva in govoriti o njem kot o kolonistih, do katerih mora prodreti evropska civilizacija.

Slovanstvo oboja vsak umor, posebno še umor prvega francoskega državljanja, katerega sinovi so bili položeni na altar naše skupne svobode; boleť Francoske je tudi naša boleť. Ali slovanstvo ni nikdar bilo tako nečloveško, da blaznost posameznikov prenese na vso vejo narodov in da bi delo blaznika izrabilo za sejanje mržnje proti veliki narodni celoti. Francoska roka je pokončala mnoge genialne Slovane, recimo A. Puškina, toda Rusija ni naprtila Francozom zverinske zmogljivosti, nego je vse to celo pozabila, kakor tudi krimsko vojno in mnoge krivice, ona je v svetovni vojni žrtvovala milijone svojih sinov za rešitev Gikine domovine.

Mar misli g. Dona Gika, da prijateljstvo Slovanov na čelu z Rusijo ne bo še potrebno njegovi domovini, ko on, kot »advokat Francoske«, kakor se je izrazil, blati slovanstvo in na tak nečuvni način izrablja žrtvenik pravosodja za razširjanje mržnje napram Slovanom in za vzbujanje strasti narodnih množic napram nesrečnim ruskim beguncem. Ali pa je to morda nov način izražanja človečanstva in »civiliziranosti« napram »fanatizmu in zverstvu« Slovanov. R—y.

specialisti za zobotehniko — dentisti, ker ga oni morejo dokazati z izpitom, a ne specialisti-zobozdravniki, ki nimajo tega pomembnega izpita. Svar stoji tako-le: Vsi specialisti-zobozdravniki morajo na specializaciji tudi izdelovati zobotehniška dela, ker se zobozdravništvo ne more ločiti od zobotehniko in so torej tudi v tem vezirani. Zobotehnik je rokodelstvo, a zobozdravništvo je znanost, za katero je nujen medicinski studij. Končno je pa večina zobotehnikov prebivala v laboratorijih zobozdravnikov svoj zobotehniško učno dobo, ker je bila za nje tudi edina šola.

Torej ni nobena umetnost izdelati v laboratoriju mostiček ali krono, ampak je od pomembne važnosti to postaviti v pravilno funkcijo in na ta način nadomestiti pravo zobovje. Ni vseeno imeti v ustih polnovrednih mostiček, ali pa brv, še huje je pa, če je prav lepo izdelan mostiček postavljen na bolne korenine, kar je pač vsakdanja stvar »strokovnjaškega« dela. Da zobozdravniki sami ne izdelujejo zobotehniških del je res, ampak sem prepričan, da noben specialist ne bo vstavil nobenega nadomestila v usta pacientov prej, kakor ne bo sam kontroliral samo delo in sam pripravil usta in zobe za to nadomestilo. Zato treba za kontrolo tudi znanja. Dentisti in dentisti-techniko imajo tudi svoje pomočnike in ne drži, da oni sami izdelujejo vsa nadomestila.

Iz celega članka je razvidno, da so »strokovnjači« informirali starše tako, kot da specialisti ne znajo zobotehniških del in torej ne bi bili upravičeni njih niti izdelovati. Vprašam pa, kje so te gosposide »strokovnjači« izučili zobozdravništva, ker so injekcije, ruvanje in zdravljenje zobostrog zdravniško odgovorno in nevarno delo in v rokah laikov nevarno za zdravje in življenje bolnikov. S tem da zakon še v letu 1930. dovoljuje to tudi laikom (dentist-technikom) ni rečeno, da imajo za to tudi strokovno znanje, za katero isti zakon predpisuje po doktoratu in enoletnem stažu še 2 leti specializacije na vseučiliščih. Z objavljenim dodatkom k temu zakonu pa ne verjamem, da bo dovoljeno še novim laikom izvrševanje zdravniških del, ker je to v nasprotju tudi z drugimi zakoni, kakor je že sam ta zakon. Takšno dovoljenje bi bilo isto, kakor da bi zidarji brez šol postali po kakem zakonu stavbni inženjerji. Torej to je za razsodnega in pametnejši.

Dr. J. K.

*) Glej še članek: Zobotehniško vprašanje, »Slovenski Narod« od 14. februarja 1931.

V starodavnem Ptujju

Ptuj, 8. avgusta.

Ob široki Dravi sredi Ptujškega polja leži 230 m nad morjem starodavno mesto Ptuj, eno izmed najbolj starih mest dravske banovine. Ptuj, ki ima okoli 5000 prebivalcev, mudi kljub svoji originalnosti sliko starega mesta. Vrsta starih in zasebnih in javnih postopij, arhitektonično zanimivih cerkva, mimo vseh pa mogočena Drava z živahnim prometom po njej, dalje stari grad nad mestom ter lepi, vedno zeleni nasadi in parki kot priležališče vseh, ki se hočejo odpočiti, v ozadiju pa naše, večno lepe, vinorodne gorice, — to so glavni deli, ki sestavljajo značilen pogled na Ptuj.

Mesto je vse polno prelepih arhitektonskih stavb. Po ulicah starega mesta zadeneš ob vsakem koraku na spomine davnih dni, samostane in cerkve, izkopine, grbe in nad vrati meščanskih hiš preboko nad nadstropji nasprotnih hiš med ozkimi ulicami. Dojem starega in srednjeveškega življenja je povsod ohranjen in vpliva neposredno in mogočno na gledalca. Ptuj je zaradi milega podnebja in zelene okolice zelo povzdignil tudi kot letovišče, kajti od leta do leta vidiš vedno več tujcev, ki iščejo odmora v idiličnem mestu. Toda Ptuj je poleg svojih lepot in dobrot tudi izhodišče za mnoge in hvaležne izlete — na solčne holme Haloz in Slovenskih goric.

Povrnimo se nazaj v osrčje starodavnega mesta in razgledimo pred soboj vsaj v bežnih minutah sliko starega in sedanjega Ptujja. Nad mestom kraljuje grad, danes in že stoletja last grofov Herbersteinov. V obširnih sobah dvonadstropnega gradu je dragocen, z ljubezno urejen muzej. Seveda s tem še ni dovršena slika zgodovinskega Ptujja. Pot nas vodi preko slikovitega dravskega mostu v okoliški Hajdin. Dva, še dobro ohranjena stariška templja, posvečena od rimskih legij perzijskemu bogu Mihrju, pričata o davni preteklosti. Mitreja sta gotovo najznačilnejša v Jugoslaviji, saj ju obiskuje od leta do leta vedno več kulturnih in umetnostnih zgodovinarjev. Nikakor pa ne smemo pozabiti na ptujski muzej, last mestne občine. V bivši dominikanski cerkvi je nastanjen, sam muzej v muzeju. Nešteto starin pa ima mesto samo.

V Ptujju je l. 1864. nastala »Čitalnica«, ki je zbirala in zbira pod svojim okriljem vse Slovence. S svojimi predavanji, družabnimi večeri in dramatičnimi nastopi je dvignila narodno zavest in s svojimi voditelji pripravila pot v boljšo bodočnost mladega slovenskega naroda. Lepši dnevi so napačili Ptujju šele z osvoboditvijo. Nikakor pa ne smemo prezreti nebroj kulturnih, gospodarskih in socialnih društev, ki so mnogo doprinesla k razvoju in vsestranskemu napredku mesta Ptujja. Tudi akademiki imajo svoje društvo, ki je ravno letos ob društveni desetletnici izdalo »Jubilejni zbornik«. Knjiga nudi celoten pregled zgodovinskega in sedanjega Ptujja; odkriva domačemu in tujcu marsikaj novega. Dramatično društvo prireja predstave, mariborski gledališče hodi v Ptuj gostovat, diletanti iz okolice se požajejo in kmajince pridno izposojujejo svoje knjige. Mesto ima popolno realno gimnazijo, ki zasluži vso pozornost merodajnih činitelev. Ptujška gimnazija bje boj za svoj obstanek po

krivdi drugih in ga bo tudi dobojevala; celotna gimnazija ostane naprej. Vsi ptujski javni funkcionarji z mestnim načelnikom na čelu so si popolnoma na jasnem, da Ptujja brez gimnazije ni; — v nekdanjem nemučnem mestu je nujen potreben zavod, ki naj vsaj odočnega slovenskega meščana in kmeta — čuvarja naše severne meje. Poleg gimnazije je internat »Dijaški dom« za 150 učencev gimnazije in meščanske šole. Glasbena Matica agilno deluje, dekliški zavod »Mladika«, pletarska šola in nebroj drugih ustanov vršijo marljivo svoj misijo.

Bodočnost? Kdo jo pozna? Načrti in želje! Regulacija Drave, kanalizacija, vodovod, novo sodno poslopje, zgraditev novega dravskega mosta, rešitev vinske krize in nebroj drugih težkih vprašanj. Naša iskrena želja je, da bi nas bodočnost našla v skladnem delu za kulturno, gospodarsko in socialno povzdigo mesta Ptujja in ptujškega okraja.

Lado Jerše.

Sreča v nesreči

Ljubljana, 9. avgusta.

Trdi se, da najraje živiš na račun nesreče drugih in je pač že zaradi tega vedno v nesreči sreča. Nesreče pa seveda ne zna vsak izkoristiti, zato se je tudi ne veselil vsak. Kdo bi n. pr. mogel trdit, da so se nesloviti prebivalci naše Sibirije veselili požara na velesajmu? In če bi se res veselili, bi jim samo očitali pomanjkanje srčne kulture. Treba je pa povedati, da se reveži nikdar ne veselje tuje nesreče in jim ne pride niti na misel, da bi jo izkoristili. Tudi za takšno izkoriščanje mora biti mož na svojem mestu.

Po Selenburgovi ulici sta peljala star delavec in revna ženska na vozčku čudno ogelja in pepel. Bila sta oba črna kot ogelja, je oči so se jim svetile. Počivana sta in možak si je brisal s predpasnikom znojno čelo.

— Ali bo gorelo? Pravijo, da ožgan les ne gori rad.

— O, zakaj bi pa ne gorelo, še bolj bo, ker je že vajeno goreti! Je dejal dobrodušno mož. — Prav nič se ne bojim, da bi ne mogel sažgati. Za nas je vse dobro, ker smo v Sibiriji, in moramo skrbeti za zimo. Dal nam itak ne bo nihče nič, če si ne bo samo preskrbeli. Zjad je še vroče, toda človek mora misliti tudi, kaj bo jutri.

— Ali niso že drugi pobrali ogorkov? — Samo apneničar si jih je odvažal, ki sem mu jih jaz pomagal pospraviti na kup in nakladati na voz. Za to mi je pustil nekaj drobnejšega kuriva. Dovolj ga je, že 14 dni ga voziva počasi domov. Daleč je, toda, če kaj dobiš, se moraš nekoliko potruditi.

Na takšen način se revni ljudje veselje tuje nesreče, da celo pozabijo, če se umajejo, da so črni od nog do glave. Peljala sta ogorko popolnoma črna, še obleke so bile kar dimnikarske, a bila sta vesela.

— Da mi vsaj večkrat treščilo se je pošalil možak.

Srbski izletniki so se vrnili

Ljubljana, 9. avgusta.

Kot so se peljali skoraj skrivaj skozi Ljubljano na Gorenjsko, prav tako tiho so se snoči vračali skozi njo. Pri prihodu ni bilo nobenih oficijelnih sprejemov in pozdravljanja. Žal pa tudi ni nihče izletnikom zaklical bratske dobrodošlice. Nerazumljivo rezervirani smo bili in se je opazalo, da je naša hladnost kar zabeleži. Ko so prihajali, jim ni nihče niti pomahal z robcem v odzdrav. Izletniki so pozdravili prvi, ljudje na peronu so pa rezervirano in kot začudeni strmeli v vlak in potnike.

Z Bleda je odrinil vlak ob 19.15. Večina izletnikov se je težko ločila od Bleda, ki so ga takoj vzljubili in na vse brez izjeme je njegova lepota napravila globok vtis. Zato ni čuda, da se nekateri niso mogli ločiti tako kmalu od Bleda ter so še ostali tam. Tako srečnih pa ni mnogo.

V Ljubljani na kolodvoru je pričakovalo izletnike le nekaj njihovih znancev in prijateljev, ki si jih pa lahko tudi poštel na prste. Peron je bil puščoben, le nekaj zaspanskih potnikov je dremalo na njem. Vlak bi moral prispeti pet minut pred 21, a je imel nekaj zamude, ker se je moral srečati v St. Vidu z brzovlakom, ki je vozil proti Bohinjski Bistrici.

Ko je vlak pripeljal na kolodvor, so bili skoraj vsi potniki pri oknih in so veselo pozdravljali Ljubljano in tiste redke ljudi, ki niso bili posebno živahni. Določeno je bilo, da bo vlak stal 5 minut, toda potniki ee vsuli na peron, nekateri, da stisnejo roke znancem, drugi so pa bili tudi žejni, ker je bilo v vagonih precej vroče — v 5 minutah niso mogli zopet zasedati vlaka. Vsi so bili dobro razpoloženi, le vodniki so bili bolj mrki zaradi napora in skrbi. Izletniki so bili povsem zadovoljni z izletom in vsi soglašajo, da je Bled nepozabno lep ter da ga bodo zopet obiskali, čim nanese prilika. Da je izlet dosegel tako lep uspeh, je pa tudi pripomoglo precej lepo vreme.

Beogražan je dejal jedrnat: — Vrlo mi je drago, da sam video Slovence! In da nje padala kiča!

Vlak je odrinil ob 21. in 18 minut. Izletniki so se živahno poslovili, cel gozd rok se je iztegnil skozi okna in še dolgo so mahale v pozdrav, ko je že vlak odrdal v noč.

Z Jesenic

Na Jesenicah so zadnja leto mnogo zidali kot v vseh industrijskih in drugih večjih krajih. Niso pa seveda palača, če izvažamo lep Sokolaki dom. Največ je zrastle skromnih, a kmahin delavskih hišic, ki pa niso zadnje čase več srečni domovi ter se skrivajo pod njihovimi strehami mnogo črnih skrbi, pa tudi kdove koliko bede. Teško je zdat amortizirati delavcem še tako skromno zgradbo, saj jim je zaslužek poista slaba z brezposelnostjo. Na Jesenicah pa grade lepo dvonadstropno zgradbo v modernem slogu, ki bo v nji carinar-

ca. Vsa dela so v glavnem že končana. Novo poslopje je v okras ter ponos mestu. Dočim so druge hiše in poslopja skoraj vsa mračne barve, je carinarica svetle, kar poživlja okolico.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 9. avgusta, katoličani: Roman, Našemir; pravoslavni: 27. julija. DANASNJE PRIREDITVE. Kino Matica: Nezvestj Ekehart. Kino Ideal: Maroko. DEŽURNE LEKARNE. — Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4, in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Rut Vavpotičeva na turneji

Ljubljana, 9. avgusta.

Leto dni je zopet minilo, odkar se je naša nadarjena plesalka Rut Vavpotičeva vrnila v Pariz. Njen prejšnji angažma je bil pri sloviti plesalki in koreografiji Rubinsteinovi, ki je pa lani v začetku poletja razpustila svoj baletni zbor.

Sprva je bil Rut brez angažmaja, kmalu je pa bila sprejeta v rusko opero in postala je članica baleta slavne Nižinske. Vodstvo ruske opere je prevzel Šaljapin. Največje uspehe je dosegla ruska opera letos poleti, ko je v Operi Comique v popolnoma novih inscenacijah (Chagal in Leurencin) vprizorila »Borisa Gudonova«, »Kneza Igorja«, Rimskega Korzakova »Mozarta« in Salieric itd. Šaljapin in ves njegov zbor je bil deležen največjega priznanja, kritika vseh pariških listov se je o slovitem pevcu ter baletnem zboru izražala le v superlativih in povdarjala, da je bil nastop ruske opere v Parizu višek gledališke sezone v Parizu. Posebej je še kritika podčrtala baletni zbor Nižinske, ki je nastopila z Beethovenovimi varijacijami, Bachovimi etudami, z Ravelovim »Bolero« itd. V baletnem zboru, kjer je Nižinska zbrala le najboljše in najbolj nadarjene plesalke, je nastopala tudi Rut, večkrat kot solistka.

Ko je lates v juniju ruska opera zaključila svojo sezono, se je sedem članic baletnega zbora, med njimi tudi Rut, pridružilo znameniti ruski umetniški dvojici Wronska - Alperov, ki je privedila večjo umetniško turnejo po Franciji, po slovitih njenih letoviščih ob francoski rivjerji itd.

Najprej je skupina nastopila v slovitem letovišču Deauvillu. Zanimivo je — tako piše Rut domov — da je bilo letovišče letos v primeru z drugimi leti zelo slabo obiskano. Močno je vplivala svetovna gospodarska kriza, kar je pa bilo goslov, je bilo pregnalo neprestano slabo vreme. Deželno je dan za dnem. Iz Deauvillu je zbor odpotoval v Biaritz, kjer je nastopal delj časa in žel večer za večerom nedeljeno priznanje.

Kritika je povdarjala, da je bil nastop tega zbora med najboljšimi, kar jih je videl Biaritz v zadnjih letih. In kdor ve, kaj zahteva Biaritz, kjer se zbira najbolj razvialno občinstvo vsega sveta, si lahko misli, da je moral biti nastop zares učinkovit, da je ljudem tako ugajal.

Iz Biaritza je zbor odpotoval v San Remo, kjer nastopa prav tako z velikim uspehom, iz Rema se bo pa turneja nadaljevala po vsej Italiji.

Iz Novega mesta

Nogo si je zlomil. 76 let stari učitelj Janez Aš, doma iz Gornje Straže, občina Prečna pri Novem mestu, si je v nedeljo popoldne kar na lepem zlomil desno nogo v stegno. Iz hleva je namreč našlo malo jagnje in domači so ga lovili. Učitelj Aš pa je stal v drvarnici in ko je jagnje pritekel mimo njega, se je hitro okrenil, da bi ga zgrabil za kožuh, pa je med tem izgubil ravnotežje, omahnil in padel. Pri padcu si je poškodoval nogo. Takoj je mislil, da si je zlomil glavno kost in zato je zahteval, naj ga takoj odpeljejo v bolnico v Kandijo, kjer se zdravi.

Naglica ni nikjer dobra. Gosp. Vončina Vladimir, krojaški pomočnik iz Šmihela pri Novem mestu, je bil natakter na nedeljski gasilski zabavi. Ker se je preveč trudil, da bi vsakega gosta čim hitreje postregel, je vse popoldne tekal semtertja. Zvečer ga je pa zadela nesreča; stopil je namreč nerodno in si zvil levo nogo v členku. Ker je bila takoj na mestu zdravniška pomoč, mu ni bilo treba v bolnico, temveč so ga odpeljali domov, kjer se zdravi.

Z možnarjem se je obstrlil. V bolnišnico v Kandijo so pripeljal 7. t. m. Karla Hočevarja, šolskega učenca, iz Zapuž, občina Orehovica. Otroci so dobili neke star možnar, ga napolnili s smodnikom ter se prerekali, kdo ga bo zažgal. 11letni Karel se je približal nabitemu možnarju z vžgalico in takoj je dobil vse naboj v glavo in v desno roko. Poškodbe na glavi so zelo nevarne, pa tudi na desnici niso ravno malenkostne, saj mu jo je skoraj vso raznesarilo. Starš, shranjujte orožje in nevarne reči sploh, da jih ne dobe v roke otroci!

Iz Celja

Poskus samomora. V nedeljo 7. t. m. popoldne se je 21letni delavec Ivan K. v Levcu pri Celju z domačimi sporekel. To ga je tako razburilo, da je pograbil nož in si ga zasadil v levo stran prsi tik pod srce. Teško ranjenega Ivan K. so prepeljali z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico.

Preložen občni zbor. Steklarska zadruga v Celju je preložila svoj redni letni občni zbor, ki bi se moral vršiti na praznik 15. t. m. ob 8. zjutraj v hotelu »Pošta«, na nedeljo 28. t. m.

Izobjeljeno. Na Cankarjevi cesti je bila v petek 5. t. m. izgubljena unajzeta denarnica z manjšo vsoto denarja, na poti iz mesta do Jožefovega hriba pa zlata damška zapetna ura. Najdite! Naj odda izgubljena predmeta pri predstojalstvu mestne policije.

Besedo imajo naši čitatelji

še o kalilcih nočnega miru

Pred meseci je uprava ljubljanske policije izdala odredbo, da se ne smejo uporabljati čez 10. uro zvečer gramofoni in radio-zvočniki in je prepovedala tudi balincanje preko te ure. Vsak delovni človek, ki je nujno potreben nočnega miru, je to odredbo z zadovoljstvom pozdravil. Tudi drugače skrbi policija za nočni mir s tem, da preprečuje motenje nočnega miru po pijančih in drugih razgajalcih.

Tem bolj pa se nam zdi čudno, da je policijska uprava pozabila na največje kalilce nočnega miru — pse. Samo en pes napravi s svojim lajanjem in tulenjem več nemira, kot deset gramofonov ali balinarjev, in vendar se proti temu ne ukrene ničesar.

Bližnja ljubljanska okolica je posebno oblagodarjena z različnimi pasjimi nočnimi koncerti, vendar ima v tem pogledu rekord Rožna dolina. Tu imajo pri vsaki hiši vsaj po enega psa, če ne po dva ali tri. Večina posestnikov pa je vendar do svojih sosedov toliko obzirna, da zaklepa svoje pse čez noč v hišo. Je pa še mnogo lastnikov psov, ki te obzirnosti ne poznajo in mislijo, da so sosedje za to tukaj, da poslušajo po cele noči lajanje njihovih psov.

Tako sta v bloku hiš med cesto VIII. in cesto X. dva posestnika, čijih pesa nam v bližini stanujočim strankam že več mesecev kalita nočni mir. Lajanje in tulenje teh dveh psov traja čisto nepretrgoma 5 do 6 ur do ranega jutra. Opetovano smo prosili lastnika, naj odstrani ali pa zaklepa čez noč psa v hišo. Vse prošnje pa so bile zaman. Enemu mora pes čuvati drva, drugemu pa sami ne vemo kaj?

Ker je bilo to stanje že nevdržno, smo se s pismeno prošnjo obrnili na upravo policije, da napravi red in nam preskrbi nočni mir, toda žal tudi to nam ni pomagalo. Sedaj je poteklo že 5 tednov, odkar smo vložili omenjeno prošnjo, ostalo je pa vsi pri starem.

Obrnili smo se tudi opetovano na policijsko stražnico na Viču s prošnjo za posestovanje, pa tudi še ni ničesar ukrenila. Ne vemo, ali policija nima volje ali moči, da prisili ta dva posestnika, da bi zaklepa-

svoja psa čez noč v hišo. Dovoljujemo si obrniti se na merodajno oblast s principijelnim vprašanjem, ali polaga večjo važnost na problematično varnost proti tatvini, ki jo nudi pes čuvaj posamezniku, ali pa na nočni mir in počitek in s tem zdravje in delazmogost delovnih ljudi, ki so po trdem dnevnem delu nujno potrebni nočnega počitka.

To načelno vprašanje je važno ne samo v našem, temveč tudi v mnogih drugih sličnih primerih in upamo, da ga bo merodajna oblast rešila v prid onemu delu prebivalstva, ki čez dan trdo delo, ponoči pa hoče imeti mir.

Prizadeti.

Čudno tolmačenje zakona

V »Slovenskem Narodu« od 5. avgusta t. l. je objavljen članek, ki se peča z razveljavljenjem učnih pogodb zobotehniških vajencev po mestnem fizikatu. Na to vprašanje prepuščam odgovor mestnemu fizikatu. Hočem pa samo pojasniti nekatera mesta.

Zakon o zdravniških specialistih za boleznost ust in zob in zobotehniških datira od 25. novembra 1930. Po paragrafu 10. postane učenci-ke po 3 letih učne dobe zobotehniški pomočniki in so upravičeni po paragrafu 20. delati kot zobotehniški pomočniki pri specialistih-zobozdravnikih in dentistih-technikih, a po 9letnem takem strokovnem delu morejo odpreti lastno zobotehniško delavnico. Oni ne smejo delati katerokoli delo v ustih, pač pa sprejemajo naročila od specialistov, dentistov in dentisti-technikov (latinsko ime za zobo-technik). Torej oni ne morejo postati dentisti-technik. Da smejo zobotehniški pomočniki poučevati, a »mojstri« dentisti-technik ne smejo, ne stoji v zakonu, ker že sami člankarji omenjajo paragraf 22. zadnji odstavek.

Pojasnim naj še k naslednjemu odstavku, kjer pravi: »Glede vprašanja, kje naj se učni učenci, ki se želi naučiti zobotehniko, je pa za razsodnega in pametnega človeka še bolj jasno — — — — —. Tudi so »strokovnjači« dali staršem učencev napačne informacije. Tu so pravi, da so »pravi

Dnevne vesti

— Naši strojevodje v Brnu. V nedeljo popoldne se je pripeljal s posebnim vlakom v Brno 136 jugoslovenskih strojevodj z rodbinskimi člani. Na kolodvoru so sprejeli in pozdravili goste mnogi češko-slovaški strojevodje, godba je zaigrala obe državni himni, potem so pa pozdravili goste v salonu I. razreda predstavnik Brna, federacije strojevodij ter češkoslovaško-jugoslovske lige. Za pozdrave se je zahvalil predsednik strokovnega združenja jugoslovenskih strojevodij Petrovič. Federacija češkoslovaških jugoslovenskih strojevodij in češkoslovaško-jugoslovska liga sta priredili gostom na čast banket, ki so se ga udeležili številni zastopniki civilnih in vojskih oblasti, mesta in raznih korporacij.

— Opozorilo pevskim društvom. Pevska društva, ki se nameravajo udeležiti v nedeljo 14. t. m. proslave 40letnice komponista Petra Jereba, obveščamo, da je dovoljena polovična vožnja. Vsak udeleženec naj vzame do Litiže cel vznojni listek, ki ga pa na postaji ne sme oddati. Na veseličnem prostoru dobi potrdilo o udeležbi, kar velja za brezplačen povratek.

— Nedeljski izletniški vlak na Dolensko je imel prav zadovoljiv uspeh. Na Dolensko se je odpeljal 450 izletnikov in turistov, prav toliko se jih je pa zavečer vrnilo. V enem tednu se je potniški promet izletniškega vlaka podvojil, kar je gotovo razveseljivo in najboljšje jamstvo, da bo izletniški vlak na Dolensko ostal v prometu.

— Poljaki na Jadranu. V soboto je prišla v Split večja skupina Poljakov pod vodstvom ravnatelja našega tujskoprometnega urada v Varšavi Motildowskega. Iz Splita so odpotovali Poljaki na Hvar, od koder krenejo v Dubrovnik.

— Natečaj za zvančnika (logarja) III. skupine. Razpisuje se služba zvančnika (logarja) za gozdarsko-policijsko in nadzorno službo pri sreskem načelnstvu v Banjaluki. Prošnje je treba poslati kmetijskemu oddelku banske uprave v Banjaluki do 1. septembra.

— Razglas o neizročljivih poštinih pošilkah za mesec junij 1932 je izšel te dni in je bil razposlan na vse pošte dravske banovine, kjer je v prostoru za stranke občinstvu na vpogled. Naslovniki, oziroma pošiljatelji teh pošilk naj pridejo v enem letu od dne tega razglašja po nje, ker bo sicer pošta uprava te pošiljke čez leto dni na javni dražbi prodala, če so brez vrednosti, pa uničila. Izkupilec za prodane pošiljke je na razpolago upravičenim osebam še za dobo nadaljnjih dveh let, potem pa zapade v korist poštne uprave.

— Poštinska prostost za pošiljke Narodne banke. Uradno se razglašja, da so Narodna banka in njene podružnice oproščene poštne za vrednostne pakete, ki jih pošiljajo v medosebno prometu ali pa na državne blaginje. Pod vrednostnimi paketi pa se seveda razumejo tudi vrednostni vrečniki, če so pravilno opremljeni.

— Denarne pošiljke za Veliko Britanijo. Finančni minister prepoveduje pošiljanje denarja v Veliko Britanijo, njene domonije in kolonije preko Poštno hranilnice na čekovni račun št. 56.020.

— Velesejmske legitimacije za inozemstvo. Za one, ki žele potovati na jesenski ljubljanski velesejem od 3. do 12. septembra iz Avstrije ali preko Avstrije, naj naročajo svoji, ki žele poslati legitimacije sorodnikom ali znancom v inozemstvo, samo pri uradu ljubljanskega velesejma v Ljubljani. Te legitimacije vsebujejo tudi takozvani »Zählblatte«, ki je za potovanje v Avstriji potreben, dočim navadne legitimacije nimajo tega vložka.

— Oddaja zgradbe drenaže se bo vršila potom oферtalne licitacije dne 18. t. m. pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— Prodaja. Dne 18. t. m. se bo vršila pri dravski žandarmerijski komandi v Ljubljani licitacija glede prodaje 1855 kg raznih krp in 708 parov iznošenih čevljev. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.

— Dobava. Dne 20. t. m. se bo vršila pri intendanci komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1932 do 31. marca 1933. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.

— Zaklopne znamke. Zaklopne znamke v lični obliki je ravnokar izdala uprava ljubljanskega velesejma v propagandne namene za svojo letošnjo prireditev »Ljubljana v jeseni«, ki se bo vršila od 3. do 12. septembra. Vinjete so na razpolago v slovenskem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja itd. naj jih izvolijo zahtevati od urada velesejma v Ljubljani, ki jih jim bo takoj brezplačno radevolje dostavil.

— Delakov »Hlapec Jernej« v Zagrebu. Prejeli smo: Radniška komora v Zagrebu je povabila »Delavski odcer in govorni zbor »Svoboda«, da gostuje v zagrebškem gledališču 13. t. m. s prvo slovensko kolektivno dramo »Hlapec Jernej«, katero je po povesti Ivana Cankarja močogočno upodobil režiser Ferdo Delak. Za to gostovanje, ki pomeni veliko kulturno dejanje, je režiser Delak zbor znatno povečal. Upajmo, da bo to gostovanje zavrglo ono slabo mnenje o slovenski gledališki umetnosti, ki je nastalo v Zagrebu po gostovanju raznih obraznikov, in da bo »Delavski odcer« z režiserjem Delakom dostojno reprezentiral slovensko delo. Izšla je tudi knjiga z ilustracijami, ki so priobčene mesto režiserskih pripomb k igri.

— Objave SPD. V četrtek 11. t. m. ob 11. se bo vršila blagoslovitev spomenika pokojnemu Müllerju iz Monakovega na pokopališču v Mojstrani. Vabimo članstvo, da se v čim večjem številu udelež, tega odkrižja. — SPD je prejelo priobčbo, da

turisti kriče in ukajo po lovskih revirih. Naj bodo to opuste!

— Medvede. Nedeljska sokolska prireditev je lepo uspela. Pričela se je ob 4. popoldne in je trajala posno v noč. Telovalni nastopi so se prav dobro obnesli. Za veselo razpoloženje je skrbelja železničarska godba iz Ljubljane. — Letos imamo znatno manj letovisčarjev ko lani in predlanskim. Povod se posmaja posledice gospodarske krize. Gostilne so prazne, trgovine pa mrtve. Tako živimo iz dneva v dan in pričakujemo boljše čase.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo po večini krajev naše države lepo. Čudno je, da imamo letos skoraj vse poletje najhujšo vročino v Ljubljani. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Ljubljani 30, v Skoplju 29, v Splitu 28, v Zagrebu 27, v Mariboru in Sarajevu 25, v Beogradu 24 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,6, temperatura je znašala 15 stopinj.

— Od ključavničarja do milijonarja. V Subotici se mudi že več dni zanimiv gost Lajoš Katona, po rodu Madžar, ki se je izselil pred 32 leti kot siromahen ključavničar v Ameriko. V Los Angelesu ima zdaj velike tovarne, poleg tega pa še veliko posestvo in mnogo denarja. Ima sina inženjerski, ki mu vodi tovarne. S seboj je prinesel mož okrog 300.000 Din, ki jih je poveličini pustil svoji sestri.

— Težka avtomobilska nesreča pri Brežicah. V petek zvečer se je pripetila na mostu pri Brežicah avtomobilska nesreča, ponesrečila sta se trgovci z usnjem Mavro Neumann in obrtnik Alojzij Strašek, oba iz Samobora. Avto se je s tako silo zaletel v železno ograjo, da jo je prelomil in se zavalil v jarek. Neumann in Strašek sta odnesla precej težke poškodbe.

— Obup živčno bolnega. Včeraj popoldne si je hotel v Zagrebu končati življenje policijski stražnik Franjo Tkalec. S puško se je ustrelil v glavo in se tako težko ranil, da ni nobenega upanja, da bi ostal živ. V obup ga je pognala neozdravljiva živčna bolezen.

— Dve nesreči. Ludvik Tomc, 26-letni hlapec iz Zagorja, se je včeraj popoldne pejal na kolesu. Med vožnjo se je zaletel v konfin in priletel s tako silo na tla, da je nezavesten oblašal. Pretresel si je tudi možgane. Prepeljali so ga v bolnico. — Druga žrtev nesreče je postala posestnikova hčerka Frančiška Arharjeva iz žirov pri Logatcu, ki je padla z voza in si zlomila desno roko. Tudi njo so prepeljali v bolnico.

Iz Ljubljane

—Lj Ljudevit Vencajz umrl. V nedeljo popoldne je v Ljubljani na svojem domu umrl g. Ljudevit Vencajz, v pokojni nadrevident državnih železnic. Z njim leže v grob mož, ki se je mnogo udeležoval v našem javnem življenju. Pokojni je bil sin odvornika in državnega poslanca dr. Vencajza. Študiral je v Ljubljani realko, potem je pa stopil v železniško službo. Služil je v Nabrežini, Trbižu in Trstu, končno je pa prišel v Ljubljano, kjer je kmalu po prevratu stopil v pokoj. Pokojni je marljivo deloval v raznih stanovskih železničarskih in tudi delavskih organizacijah delj časa in to baš v najhujši stanovanjski krizi je vodil od pokrajnske vlade za Slovenijo ustanovljeni stanovanjski urad, bil je pa tudi predsednik Društva stanovanjskih najemnikov in tajnik Zveze združenih avtomobilskih podjetnikov v dravski banovini. Svoječasno je bil tudi tajnik Matice Slovenske. Zapuščal ženo in dve hčerki. Pogreb se bo vršil danes ob 16. iz hiše žalosti, Zelena jama, Prešernova ulica 4. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

—Lj Radmila Cica ličva na zadnji poti. Včeraj ob 16.30 se je zbrala pred mrtvačnico pravoslavne kapele velika množica znancev in prijateljev, da sprejmo prerano umrlo hčerko divizionarja ličva Radmilje Cico na zadnji poti. Ko je prota Djordje Budimir opravil žalne obrede, so čestniki dvignili krsto in jo prenesli na voz, nato se je pa začel pomikati žalni sprevod. Za nosilci križa je stopala vojska godba, ki je vso pot svirala turobne žalostinke, sledil je Sokol Moste s praporom in zastopniki SKJ ter drugih ljubljanskih društev, potem so pa naredniki nosili 25 prekrasnih vencev, ki so jih poklonile razne organizacije, društva, častniki, župan dr. Puc itd. Za pevci in svečniki z asistenco se je pomikal voz s krsto, za katero so stopali uzaloščeni sorodniki, njim pa so sledili najodličnejši predstavniki naše javnosti, med njimi ban dr. Marušič, podban dr. Pirkmajer, župan dr. Puc, predsednik konsorcija »Jutrac« g. Ribnikar, general Dragomir Popović, starosta JGZ Josip Turk, policijski upravnik g. Kerševan, predsednik zdravniške zbornice dr. Rus, predsednik Maloželezniške družbe dr. Fetih itd. Žalni sprevod je krenil na kolodvor, kjer so oficirji prenesli krsto v vagon. Vlak je odpeljal krs v zemske ostanki pokojne v Beograd, kjer bo Radmila položena k večnemu počitku.

—Lj Starinska hiša nasproti notbočniku, na vogalu Gajeve ulice in Dunajske ceste, bo kmalu padla. Večina najemnikov se je že izselilo, med njimi je tudi, kot znano, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ki so ga vzeli pod streho v Mestni dom. Stanovalci so ubožnejši ljudje, ki ne zmorejo visokih najemnin v novih hišah ter se ne bodo izselili baš s veseljem. Včeraj so začeli delavci mestnega gradbenega urada odkrivati dvorišni objekt ob Gajevi ulici. V trgovini »Berko« ob Dunajski cesti se pripravljajo na selitev, nekateri stanovalci pa prodajajo pohištvo in druge predmete, da se bodo lažje selili.

—Lj Seznan najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 16. do 31. julija: Mla ženska krta, alpaka cigaretna doza s monogramom »B. M.«, ročna torbica, v njej poleg malenkosti tudi legitimacija, glaseča se na Brata Rika; zlat ženski poročni prstan s gravuro »L. P. 22. II. 1925; 40 Din; 400 Din; temorjarska ročna torbica, v njej 10 Din in poštni odrezek na ime Marija Pagona. Dol. Lendava; mali bel pišček, ki ima na glavi rmenno lico; siv moški klobuk; denarnica s 290 Din; 2 kolesi; 4 poniklane okovi za omare; ročna torbica, v njej 3 ključ, in razne malenkosti; predpasnik; uradniška legitimacija, glaseča se na Marijo Mišakot in nalivno pero »Watermans«.

— V železniških vozovih so se našli ti-ko predmeti: 18 dežnikov, 7 palic, 9 klobukov, 3 knjige, 2 damska plašča, moški plašč, pozlačena damska zapesnatna ura, ženski suknjač, kovčeg obleke, hleb sira, otroški koš, stara moška bluza, prstan, vreča posteljnine, par starih čevljev, 2 damska pasova, boa - liscica, zavoj starih čevljev, zavoj perila, aktovka, damski kostum, binokel, damska ročna torbica, otroški suknjač, steklenica silivke, par damskih rokavic, fotograf, 2 kavni žlički, denarnica in škatlica sveže kosumlje.

—Lj Seznan izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v času od 16. do 31. julija: delavska knjižica, v njej 250 Din, krstni list, domovnica in šolsko sprčevalo, vse glaseče se na ime Milovan Knežević; srebrna ženska zapesnatna ura; zastava avtokluba; zastavni list o zastavljenem zlatem prstanu in zlati verižici; zlata zapesnatna z obeskom v obliki lešnička; denarnica, v njej 92 Din, 2 legitimacije, glaseči se na ime Vanič, in ček; 195 Din; angleška knjiga; delavska knjižica, glaseča se na ime Jože Praznik; čal. ponci; list in vojska knjižica, zidarska knjiga, domovnica, vse glaseče se na ime Josip Zar, in 200 Din; delavska knjižica, glaseča se na ime Albin Mevlja; moški športni pisani suknjač; zlata zapesnatna verižica; denarnica s 50 Din; listnica s cca. 7000 Din; zastavni list št. 16.846, 16.447 in 16.848; zastavna listka št. 1315 in 5493; šoferska izkaznica, tipno sprčevalo in potrdilo o državnih banov. in mestni taksi. vse glaseče se na Hribar; zastavni list št. 2877; 2 mali plišasti preprogi; zavitek temorjarske in zelene svilje; zastavni list št. 10.392; 10.000 francoskih frankov in 200 lir; 2 zlata prstana, poročni, 1 s 3 rubini in gravuro »F. L. 1922; zlata zapesnatna ura v obliki deteljice; 600 Din; avstrijski potni list, glaseč se na ime Rehes Samuel; torbica, v njej denarnica s 500 do 750 Din, 4 žepni robci in razne malenkosti; srebrna ura, v notranjosti posvetilo pevcev in pevki »Ljubljanskega zvonca; zlata očala in zlata ženska bruska z vtisnjeno žensko glavo.

—Lj Vojaški obvezniki, ki so pristojni v Ljubljani in so svoje vojaške knjižice oddali v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7, pa jih doslej še niso dobili vrnjenih, se pozivajo, da pridejo najkasneje do 12. t. m. ponje. Po tem roku se bodo oddale vse preostale knjižice pristojnemu vojaškemu oblastvu, ki bo pozvalo prizadete obveznike na zagovor in jih občutno kaznovalo po voj. kaz. zakonu.

—Lj Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Danes in jutri vaja mešanega zbora za nastop v četrtek 11. avgusta v radju. Vabimo vse pevke in pevce, da se teh vaj in nastopa polnoštevilno udeležijo. V nedeljo 14. avgusta bo Jerebova proslava v Litiži. Pozivamo naš pevski zbor, da se je po možnosti udeleži. Polovična vožnja. Vlak vozi iz Ljubljane ob 13.43, povratek iz Litiže v vlakom ob 21.12. — Odbor.

—Lj Za propagandni izlet v Gerovo in Čabar, ki ga priredi Ljubljanski Sokol 14. in 15. avgusta, se je treba prijaviti nepreklono do četrta 11. t. m. zvečer v društveni pisarni. Stroški za vožnjo in prehrano 75 Din se morajo založiti s prijavo. Bratje in sestre, pridružite se temu pomembnemu izletu. — Uprava.

—Lj Belokranjski Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani bo imelo v sredo 10. t. m. ob 8. zvečer sestanek v gostilni Aškerčeva klet v Aškerčevi ulici št. 1. Pozivamo vse člane in članice, da se sestanka gotovo udeležijo. — Odbor.

—Lj Popravek. V včerajšnjem poročilu o vlovu v Tavčarjevi ulici je nastala ne-ljuba pomota. Poročali smo, da je bilo vlovljeno v blagajno Kmečke posojilnice, pravilno bi se pa moralo glasiti, da je bilo vlovljeno v blagajno Kmečkega in posojilnega doma.

—Lj Obnova delavnice na gorenskem kolodvoru. Ko je bilo kolodvorsko poslopje renovirano, je bilo treba še druge objekte obnoviti. Zdaj se obnavlja in popravlja prejšnje delavnice nasproti kolodvoru.

—Lj Dancing v hotelu »Tivolj« dnevno do jutra. Pester program! 430n

—Lj Trgovine na praznik. Trgovine bodo v ponedeljek 15. t. m. na praznik Marijinega vnebovzetaja ves dan zaprte. — Združenje trgovcev, Ljubljana.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hensenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefovsk« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefovsk« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefovsk« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Smola. — Kako to, da vaša gledališka dela nikoli ne pridejo na vrsto? — Ker pišem samo enodejanke, ravnatelj mi pa vedno črta eno dejanje.

Posledice prenapornega dela. V nekem mestu je imel župan vsak dan na vratu do 40 civilnih porok. Jasnno je torej, da je bil utrujen in raztresen. In zgodilo se je pri 41. poroki, da je smeje segel mladima zakoncema v roke, rekoč: Zbogom in — na svadenje.

Dva praznika naših kolesarjev

Otvoritev novega dirkališča — Proslava 5-letnice kolesarskega društva »Ljubljana«

Slavnost otvoritve novega dirkališča, ki bo pripadajo nedeljo, bo nedvomno ena največjih kolesarskih prireditev, kar smo jih kdaj imeli v Ljubljani. Zanimanje za to redkost je zelo veliko in povsod sliši, kakšni bodo favoriti na teh dirkah. Treniranje in vse mrzlične priprave kar kipijo. Tu se menjujejo kolesa, tam pozicije, prestave; poskušajo se dolgi in kratki sprinti, kraja in daljša brzinska vožnja, vožnja za motornim vodstvom itd. Za naše domače kolesarje je to pripravljeno prav tako kot v tujini na mednarodnih dirkah svetovnega pomena, kar pa ni čudno, ker do sedaj je naš dirkač le redkokdaj videl tovrstne prireditve v inozemstvu. Prijav v vseh strani se je zbralo že dokajšnje število, kar pa je gotovo, da se bodo iste v zadnjih dneh podvojile in bodo končno sestavljale tako pestro kolono, s katero bo precej opravka. Vsi konkurenti se namreč pehajo za krasnimi nagradami, ki presegajo vrednost 14.000 dinarjev in med katerimi prednjači glavna nagrada g. Frana Battjela, t. j. prvovrstno dirkalno kolo za prvaka v glavni dirki. Omenjeno kolo že nekaj dni kraji tovarnarjevo izložbo na Karloviški cesti. Tej nagradi sledi šest dragocenih pokalov, in sicer: darilo dr. Faturja, tvrdeke Banjaj, »Sportnega listca«, tvrdeke Viktor Bohinec, tvornice ogledal »Spectrum« d. d. po svojem upravniku g. Josipu Ciglarju, dentista teh. Leopolda Smerkoluja. Dalje še okrog 40 drugih raznovrstnih in dragocenih daril, katerih del so velikodušno poklonile razne naše tvrdeke in o katerih bo še govora. Nagrade so delno razstavljene v vogalnem izložbenem oknu Tiskovne zadruge v Selenburgovi ulici in so na vpogled in občudovanje cenjenega občinstva, kar ga bo brez oklevanja tudi vleklo v nedeljo 14. t. m. na dirkališče, da vidi, kdo in v kakšni borbi bodo srečni priložitelji lepih daril. Konkurenti bomo imeli priiliko videti že v kolesarskem sprevodu, ki bo ob pol 14. s Kongresnega trga z železničarsko godbo na čelu na prireditveni prostor.

Ob tej priliki se vsi dirkači naprošajo da bodo točno ob 13. zbrani na Kongresnem trgu ter da čimprej pošljejo svoje prijave vsi oni, ki jih še niso.

Železniški vpokojenci in invalidi

Ljubljana, 9. avgusta. Železniški upokojenci državne in prišle železnice so imeli svoje lastne fondе, v katere so bili obvezani vplačevati predpisane prispevke. Ti prispevki so se plačevali v zlati valuti. Fondi so imeli namen preskrbeti doslužencem in službe nezmožnim železničarjem zadostno in primerno pokojnino za njihovo preživljanje. V povojnih razmerah so pa prišli upokojenci pri nas v najbednejši, naravnost obupen položaj. Milošinarji z družbeno provizijo žive v obupnem položaju, ker poleg svoje malenkostne pokojnine prejemajo draginske doklade 2 Din dnevno.

Železniškim invalidom, ki so bili pod Avstrijo, se še do danes niso prevedle kronske nezdodne rente in prejemajo za prejšnjih 100 zlatih kron 25 Din mesečno, dočim so se onim železniškim invalidom, ki so bili pod ogrsko krono, njihove nezdodne rente prevedle vsaj al pari že dne 1. avgusta 1927. Zakaj so od te prevedbe izostali oni železniški invalidi, ki so bili pod Avstrijo, nam je nerazumljivo, ker oboji prejemajo rente od železniškega direktorja v Zagrebu na račun prometnega ministristva. Železniškim invalidom, ki so zaradi nezdode morali zapustiti službo, bi se njihove nezdodne rente morale urediti na isto kupno moč, kakršna je bila pred vojno, pri odmeri draginskih doklad bi se moralo z njimi postopati enako, kakor z onimi, ki so doslužili polna leta, pri voznih ugodnostih enako z onimi ki so doslužili 20 ali več let.

Ukinila se je tudi rodbinska doklada po 16. letu za one otroke, ki se uče obrtni se upoštevalo, da te otroke ves čas učena vzdržujejo starši.

Upokojencem, ki so prideleni finančni direktorji v Ljubljani za nakazilo pokojnin, se ista zadnje mesece zelo neredno nakazuje. Posledica tega je, da upokojenci ne morejo pravočasno poravnati najemnin, računov v trgovini ter si preskrbeti drugih potrebščin za vsakdanje življenje. Vdove z otroci so zaradi nerednega nakazovanja pokojnin v zelo težkem položaju. Nujno je potrebno, da se nakazovanje pokojnin redno vrši vsakega prvca v mesecu. Ako in dokler je pa to nemogoče, bi bilo želiti, da finančna direkcija vsak mesec potom dnevnih časopisov razglasi, kdaj se bo nakazilo izvršilo, da bodo obveščeni hišni gospodarji, trgovci in upokojenci.

Vsem železniškim upokojencem in vdovam se je odvzela priložena in zajamčena pravica neomejene rezijske vožnje, zato so upokojenci pahajeni že v večjo bodo, ker ne morejo poljubno do svojih sorodnikov, znancev ali zadrug, da si nabavijo življenjskih potrebščin. Pri tej krivici se sklicujemo tudi na proglas takrajnega ministra g. Veitjarja Jankoviča, ki je objubil, da ostanejo vse pridobijene pravice nedotaknjene.

metrsko progo 6 povprečno hitrostjo nad 31 km na uro. Dirkači so namreč startali ob 10 na Dolenski cesti pri km 4. Takoj v začetku so vzeli zelo oster tempo proti Višnji gori, nakar so krenili proti Litiži. Neglede na precej posuto cesto med Plusko in Šmartnim so dirkači krepko nadaljevali, dokler se P. Smerkar po klancu Wagenšperku vozeč zaradi nekkih otrok ne prekuene, ko se je pravkar odtrgal od skupine za kakih 200 metrov. Ob tej priliki ga prehitila Kozmina in Anžič, ki pa ju je Pavle na treh kilometrih že dohitel. Privozivši tako do lepe ceste pred Senožeti, zamenja Smerkar večjo prestavo, vsled česar zaostane, toda ne za dolgo, kajti v dveh kilometrih sta ubegleže že v rokah, nakar vsi skupaj drviijo proti cilju v Dobrunje. Kamor so prišli že pred godbo, ki bi jih morala na cilju sprejeti. Sprejemni komad so jim godci topot zaigrali v hrbet namesto na cilju, kjer je bilo zbranih dokaj gledalcev. Malo pred ciljem je Pavle v lepem sprintu prehitel Primorjaša Kozmino ter ga držal za kolo razlike do same črte. Takoj za njimi sledita Ljubljaničana Ivan Anžič in pa Bernard Smerkar. Vsled padca je nekoliko zakasnel Primorjaš Milko Spacapan. P. Smerkar je prevozil progo 110 km v času 3:31.41.

Tudi juniorji so se na progi 80 km zelo dobro odrezali, kajti povprečna brzina zanje 32 km na uro je prav pohvalna. Startalo je teh fantov 15, ki so iz Dobrunj proti litiži vozili skupno. Ko so pa močnejši potegnili, se je skupina raztegnila in v Litižo privozi skupno le 9 dirkačev, ki jih je skoraj ves čas vodil vztrajni Gartner. Nekaj za Litižo so se Gartner, K. Kešič in Brajnik odtrgali od ostalih in dirjali naprej sami. Kešič si na nekem klancu pri Zalogu pridobi kakih 100 metrov. Nadaljujoč pa ne more držati tempa zaradi izmučenosti (fant je namreč pred nekaj urami vozil tudi na »Diskovih« dirkah v Domžalah) ter je moral kloniti pred Gartnerjem in Brajnikom, ki sta menjaje se pogosto v prvstvu pripela na cilj dosti pred ostalimi. Prvi je torej bil Brajnik (Ilirija) v času 2:33.00, 2. Fr. Gartner (Ljubljana) 2:33.04, 3. K. Kešič (Hermes) 2:37.00, 4. Zaje (Triglav), 5. Bežaj.

Skupina novincev, ki je vozila progo 20 km, je pripela na cilj v sledečem redu: 1. A. Lampič (Ljubljana) 0:53.22, 2. Fr. Hribernik (Hermes) 0:53.30, 3. Fr. Jager (Ljublj.) 0:53.32.

Skupina kolesark na progi 4 km: 1. Minka Nekrsta 0:09.30, 2. Ivanka Zabajk 0:09.25, 3. Brigalija Povšek 0:09.40.

Prvenstvo kluba si je letos priboril zopet Pavle Smerkar, ki ga nosi že od ustanovitve kluba. Juniorski prvak pa je za letos Franc Gartner. — Po dirkah se je v prostorih gostilne g. Paternostra razvila vesela domača zabava.

Na podlagi navređenih dejstev smo bili primorani, da se tem potom ponovno obrčamo na kr. vlado, gospode senatorje za narodne poslance in prosimo pomoči. Pričakujemo, da apel ne ostane znova glas vpijočega v pušavi.

Tragedija na morju

Včeraj se je pripetila blizu Cannesa na morju tragedija, ki je zbudila veliko senzacijo. Ko je luksuzna jahta »Blue Crest«, katere lastnica je filmska igralka Alice Cosea, priphula nekaj kilometrov od Cannesa, je prispela k jahti, na kateri je bila odlična pariška družba, majhna ladjica, ki jo je veslal mlad mošt. Nekaj trenutkov nato so začeli kopalci revolverski strel in videli, da se je čoln prevrnil. Mošt v čolnu je bil poročnik bojne ladje Victor Point, ki si je pogнал kroglo v glavo skozi usta.

Takoj nato je priphlo na kraj nesreče nekaj v bližini mudečih se ribčev. Obenem z njimi je prišel tudi poveljnik orožniške postaje. Po dolgem prizadevanju se je posrečilo potegniti truplo iz morja in ugotoviti, da je mrtvec res poročnik Point. V poročnikovem žepu so našli dve pisni, ki dokazuje, da je poročnik izvršil samomor zaradi nesrečne ljubezni. Samomoriclec je lani potoval po centralni Aziji. Na čelu ekspedicije je bil Georges Hart, ki je takisto končal tragične smrti. Pokojni Victor Point je takrat zapovedoval drugi skupini avtomobilov, ki so raziskovali Mongolijo in puščavo Gobi. Za svoje uspehe in zasluge je bil odlikovan s križem legije časti. Nesrečni samomoriclec je bil v sorodu z generalnim tajnikom francoskega zunanjega ministristva Philippom Berthelotom.

Sin očeta čez prag...

Novo mesto, 8. avgusta. Snoči okrog 11. se je pripetila v Vavti vasi pri Straži velika nesreča. Popoldne po lepo uspehi plavalni tekmi, ki jo je priredilo Društvo kmečkih fantov in deklet pri Straži, se je vršila pri g. Vinterju domača zabava. Poleg drugih je prispel na zabavo tudi okrog 70 let stari posestnik Jože Pirc, ki se je ob 28. vrnil v družbi svojega sosedava Bavdesa domov v Vavto vas. Posestnik Bavdes, ki je starega onemoglega Pirca podpiral, je pričel pred hišo klicati Pirčeve, ki so že spali, naj odpro vrata, da bo mogel oče k počitku. Na klice je prišel odvirat Pirčev sin, 31letni Jože. Ni še znano, kaj je bilo tedaj mlademu možu, da je pograbil očetovega spremljevalca in ga pahnil z dvojnih predveznih stopnic na tla, nato pa še svojega očeta, ki je oblašal brez zavesti. Bavdes se je kmalu dvignil s tla; ko je videl, da leži stari Pirc nepremično, je zaklical sinu: »Pripravi za očeta pare, jaz pa grem po orožnike.« Mošt se je res odpravil proti Toplicam, da bi zaževali prijavil orožnikom, ker pa jih je že v noči slučajno srečal, se je z njimi vrnil v Vavto vas, kjer so orožniki zasilili sina. Oče Pirc je davi umrl.

B. Desouze

21

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Neverjetno, nepričakovano, toda nepremagljivo naključje, — je pisal mlad častnik, — je krivo, milostiva gospa, da vam ne morem vrniti pisem tako, kakor sem bil obljubil.

Toda nikar se ne bojte. Saj bodo — to se pravi so že uničena. Niti sledu ne ostane o prisegah, ki ste mi jih dali, niti sledu o ljubezni, ki ste mi jo prisegli na vekomaj; nič ne ostane, kar bi moglo spominjati na sladke trenutke, ki sva jih preživela skupaj in ki so mi bili dražji od življenja samega.

Mirno lahko nastavite ustne svoje-mu možu, ustne, ki bodo pripadale od-slej samo njemu.

Niti dete naju ne bo več vezalo. Pri-segel sem, da ne stopim nikoli več v vaše življenje. In držal bom prisego. Izbrisite si moje ime iz spomina, če morete.

Pismo ni bilo podpisano.

Helena je ostalo komaj toliko časa, da je površno prečitala pismo, ko jo je zgrabila za rame krepka roka. Njen mož, ki ga ni slišala prihajati, je stal pred njo.

— Kakšno pa je to pismo, ki ga čitate s tolikim zanimanjem, Helena? In zakaj ste tako blede? — je vprašal začuden.

Pogledala ga je.

Sama je bila blede; toda on je bil še mnogo bolj in v očeh se mu je za-iskrila iskra ljubosumnosti.

Ne da bi se prav zavedala, kaj po-čenja, je Helena zmečkala pismo in ga krčevito stisnila v roki.

— Dajte mi to pismo, Helena!

Zbrala je ves svoj pogum in odgo-ovorila:

— Ne morem.

— Ne morete? — je ponovil s po-grožljivim nasmehom. — Zares? ... Vi, krepkosti žena, vzor vseh zakonskih žena in mater, vi, ki vas je sama iskrenost in čast, vi svojem možu nekaj prikrivate?

— To je nujno potrebno, — je od-govorila Helena.

— Kaj pa je v tem pismu? — je vprašal skripajoč z zobmi.

— Ne vem. Površno sem ga preči-tala, baš ko ste vstopili. Saj ga še niti dobro prečitala nisem.

— Dobro, ga pa sam prečitam.

— Ah, bože moj! — je vzkljnila Helena, misleč samo na to, kako bi re-šila sestro tistega, ki ga je tako vroče ljubila. — Kaj pa misliš?

— Kaj mislim? — je nadaljeval dr-hteč od jeze. — Mislim, da odsotni na-

vadno nimajo prav, da pa imajo tisti, ki se vračajo, še manj prav kakor oni, ki odhajajo. Mislim, da je žensko srce veliko, pamet pa kratka. Mislim, da so vaše besede od današnjega jutra laž-njive, vaše oči lažnjive, vaši poljubi lažnjivi. Mislim slednjič, da imate ljub-čka in da je vam pisal to pismo on.

Evo, to mislim!

Zadnja Ramonova beseda je zade-la Heleno tako nepričakovano in žalji-vo, da se je kar opotekla.

Ljubčka... Ona!...

Ali je mogoč kaj takega sploh pomi-sliti? Nekaj časa je stala molče in ne-premično, potem se je pa oklenila nje-gove rame, mu pogledala naravnost v oči in odgovorila s sladkim glasom:

— Ramon, prisegam ti, čuj, prisegam ti pri najini ljubezni, pri življenju najinega otroka, da se motiš. Ostala sem zvesta in udana žena, ki si jo ljub-il in ki te obožuje. Nikoli nisem ne-hala biti dostojna tebe in sebe.

— Besede, prazne besede! To je edino, kar imate v svojo obrambo, do-čim imam jaz za svojo trditev dokaze.

— Kakšne dokaze? Ali je vse to mogoče! Ali ste to vi, Ramon, ki tako govori o meni?

— Govorite torej! Pojasnite mi, kje ste bili dva dni in vso noč, ko vas ni bilo doma?

— Ramon, ponavljam, da ti ne mo-rem ničesar povedati.

— Zares? Dobro! Torej mi pa dovo-lite, da vam jaz nekaj povem. Bili ste pri svojem ljubčku, pri možu, ki je vam pisal to pismo, ki ga zaman skušate skriti pred menoj in ki...

Obmolnil je, planil nad njo, jo zgrabil za roko v zapestju in ji jo zvil.

Helena je grozno kričnila.

— Ramon! Ne! Nočem!

Borila se je z njim, kar so ji dale moči.

— Ah, roko mi boste zlomili!... O, bože moj!

— Kaj pa je, kaj se je zgodilo? — se je začul naenkrat presenečen glas. Na pragu je stala grofica de Montlaur s svečo v roki, vsa razburjena in pre-strašena.

— Ah, mati!... — je vzkljnil Ramon izpustivši Helenino roko. — Tem bolje. Vaša navzočnost je tu potrebna. Boste vsaj razsodili med menoj in to žensko.

— To žensko? — je ponovila vdova ozirajoč se vprašujoče zdaj na snaho, zdaj na sina.

Helena je zrla vsa prestrašena na Ramona, ki je stal nepremično na prsih prekrižanih rok in do krvi razgrizenih ustnic. Za hip je zavladala grozna tiš-ina. Ramon je napel vse sile, da bi se vsaj malo pomiril.

— Gospa, — se je obrnil k Heleni, — bodite tako prijazni in povejte vpi-čo moje matere, kje ste bili dva dni in eno noč pod pretevo, da ste se mu-drili pri nji v Penhothu?

Helena je odkimala z glavo zroč to-po v praznino. Njene ustnice se niso ganile. Njen molk je Ramona še bolj razkačil. Stisnil je pesti, zaškripal z zobmi in zarohnel:

— Torej mi nečete odgovoriti, torej se vam ne zdi vredno pomisliti, da je vaš molk najboljši dokaz vaše krivde?

Helena se je ozrla na staro grofico. Tudi ona je molčala. Bila je res pravi sodnik. Nobena mišica njenega obraza se ni zganila.

— No, ali bom še dolgo čakal na odgovor? — je zagodrnjal Ramon.

— Nisem kriva, — je odgovorila slednjič nesrečna žena. — Nimam si kaj očitati.

— Zares? — je nadaljeval Ramon srdito; — no dobro. Torej se v tem po-gledu ne strinjava, kajti jaz vam očit-am, da ste zlorabili moje zaupanje, prelomili svoje prisega, omadeževali moje posteljo in moj dom, onečastili moje ime, da ste brez časti in pošte-nja, skratka, da ste vlačuga.

— Ramon! — je kričnila nesrečna žena, — ah, to je strašno, to je groz-no!

— Sin moj, — se je oglasila grofica, — izgovarjaš strašne besede in po-trebni so tehtni dokazi, če hočeš pod-preti tako težke obdolžitve.

— Dokaze mi doprinese ta ženska sama, mati. Iztrgal sem ji bil dokaz iz rok v hipu, ko je vstopila. No, — je nadaljeval, — sem s pismom vašega ljubčka. Saj vidite, da ga potrebujem.

— Ne! Ne! — je kričala Helena; že je hotela usodno pismo raztrgati z zob-mi, ko je planil Ramon k nji in ji ga iz-trgal iz rok.

— Ah!... Ne smete ga prečitati! — je zastokala in se opotekla. Ramon jo je pa palnil od sebe tako močno, da je padla. Z eno roko jo je tiščal k tlom, z drugo pa približal pismo luči, ki jo je držala njegova mati, in ga hitro prečital.

Komaj ga je prečital, se je opote-kel; prijel se je za glavo in omahnil v naslanjač.

Ves iz sebe je pomolil pismo ma-teri.

— Prečitajte! — je zamrmral s strtim glasom.

Helena se že ni več dobro zaveda-la, kaj se godi okrog nje. Ko je pa opa-zila izpremembo na obrazu stare gro-fice, ko je videla izraz nepopisne gro-ze in studa, se ji je zavest vrnila in po kolenih se je splazila k možu.

— Ramon!... Verjemi mi... lepo te prosim!... To pismo ni moje!

— Ni vaše... Nova laž... in še hujša od vseh drugih!

Pokazal ji je kuverto in naslov, re-koč:

— Evo, izvolite se sami prepričati, da je res vaše.

Grofica je prečitala pismo. Tudi ona je bila zelo blede.

— No, mati, kaj porečete na to? — je vprašal Ramon.

Jeklene družinske hišice

Najnovejša pridobitev ameriške gradbene tehnike se naglo uveljavlja

Jeklarji so postavili Darwinovo teori-jo na glavo. Začeli so graditi železna po-slopja s 30 ali 40 nadstropji, misleč, da ni vredno graditi nižjih. Ščasoma so se pa prepričali, da se da jeklo kar se tiče kalkulacije nategniti ali stlačiti kakor kavčug in zato niso preskočili samo na poslopja s 100 nadstropji, temveč so šli tudi nazaj na 3 nadstropja. Tako so zašli v sfero, ki pripadajo v normalnih razme-rah drugemu gradbenemu materijalu. Zgraditi skladišče, garažo, šolo ali bol-nico z dvema ali tremi nadstropji je za jeklarja igračka, in sicer ne samo po hi-trosti, temveč tudi po ceni. To se je po-kazalo ne le v Zedinjenih državah, tem-več postopoma tudi v Franciji, Angliji, Nemčiji in Holandski.

Zlasti pri poslopih, kjer je vse skoraj nepremično fiksirano (šole, bolnice, garaže), so napravili tako solidne železne konstrukcije in organizirali tako sistema-tično postavljanje, da lahko zaključijo go-spodarju kar čez mizo: Vaše poslopje bo stalo toliko in toliko in zgrajeno bo tega in tega dne. Kaj čuda torej, da so začeli jeklarji graditi tudi družinske hišice, za njimi pa enodružinske hišice in garaže, a končno so prišli še nižje in začeli so iz-delovati pločevinaste kurnike za kokoši.

Družinske hišice z jeklenim ogrodjem ali tudi z jeklenimi stenami so vzbudile seveda največjo pozornost, ker bi si mar-sikol rad privoščil tako hiško, če bi ni bila predraga. In tako vidimo jeklene družinske hišice v Ameriki že l. 1925., kako tekmujejo po hitrosti postavljanja in ceni z lesenimi ali zidanimi hišicami. Kar se hitrosti tiče, tekma ni bila težka, glede cene je bilo pa treba upajati me-tode štedenja. Toda geslo »stoodstotna, ognja varna hišica« je bilo tako močno, da je odtehalo razliko v ceni in železne, odnosno jeklene družinske hišice so ved-no bolj pridobivale na popularnosti.

Amerika je imela razmeroma lahko delo. Pri rokah je imela veliko izbiro profilov, tovarne so rade izdelovale kon-strukcije novih oblik in razmerov, kajti konzum je bil tako velik, da so se inve-sticije dobro rentirale. Nemčija, ki je brž sledila Ameriki, je imela v tem pogledu mnogo težje stališče. V Ameriki se pa pojavlja zdaj že nov konkurent, in sicer medeninate in aluminijaste hišice, toda oboje je še pesem bodočnosti tako, da zasluži kvečjemu, da ta pojav registrira-mo.

Domovina jeklenih družinskih hišic je Amerika. Tam so šli inženjerji po stopi-njah razvoja. Najprej so hoteli nadome-stiti leseno ogrodje z železom. Izbrali so si srednjo pot, organizirali dimenzije dru-žinskih hiš, prevzeli normalizirana lesena vrata in okna in se hoteli zadovoljiti sa-mo s prodajo jeklenih ogrodij. Za vzorec so jim služili nebotičniki, kjer je tudi šlo konstrukterjem v prvi vrsti za naglo po-

stavljanje jeklenega ogrodja. Gospodar naj bi imel možnost naročiti ogrodje dru-žinske hišice, določene velikosti ali z do-ločenim številom sob. Kmalu se je pa po-kazalo, da to ne zadostuje, da bi vzpod-bujalo ljudi k nakupu, čeprav so imeli stavbniki v sezoni do 18% več naročil, ker je šlo delo z jeklenimi ogrodji mnogo hitreje od rok.

Pojavila so se podjetja, ki so začela dobavljati lahke, toda zelo trpežne stro-pe. Razmah in velika izbira takozvanega metal lath (mreževine) je omogočil iz-gradnjo notranjih sten, stropov in po-dov, pa tudi jeklenih oken in vrat, kakr-šna so imeli dotlej samo nebotičniki. Tako je bil rešen problem, kako pritr-diti lesene okvire k ogrodju. Ometavanje na mreževino se je obneslo tako dobro, da so začeli rabiti ta način gradnje tudi pri lesenih hišicah.

Ta čas se je pa na tihem pripravljalo novo presenečenje, družinska hišica, ki se v njo kar vtaknejo vlite betonske ste-ne. To naj bi bil nekakšen kompromis med obema ekstremoma. Toda kmalu se je izkazalo, da so imele lesene ali napol lesene hišice odnosno obe ti vrsti z jekle-nim ogrodjem hitrejši gradbeni tempo in zato je ostal novi konkurent daleč zada-j.

A kmalu se je oglašil še tretji konkurent, družinska hišica domalega vsa iz jekla. Do linoleja na tleh in stekla v oknih je vse jekleno, odnosno železno. Stene iz železnih plošč, tla tudi, kamin železen, pohištvo železno. In če stopiš v tako hi-šico, nimaš občutka, da je železna. Celo radio poje v nji lažje, nego v zidani. To je v ameriški gradbeni tehniki najnovejš-a pridobitev, ki se hitro uveljavlja.

W. Junosza-Szaniawski:

Radioprogram

Sreda, 10. avgusta.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Koncert tamburaškega seksteta; 19: Nasveti za domačo obrt (M. Humek); 19.30: Literarna ura: Alojz Gradnik 50 letnik (Fr. Vodnik); 20: Samozpevi g. Milana Juga; 20.45: Tjardović: Ma-la Floramy (plošče); 22: Čas, poročila, plo-šče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 11. avgusta.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Haydn: Simfonija D-dur (plošče); 19: Šinke iz narave (G. Her-fort); 19.30: Akademijski poklici; 20: Plošče; 20.30: Koncert »Ljubljanskega Zvona«. Di-riгент: Zorko Prelovec; 21.15: Prenos ple-sne glasbe Erich Herse Jazz-orkestra iz Park hotela na Bledu; 22: Cello solo kon-cert, izvajal g. Jos. Schuster, soločelist ber-linskega filharmon. orkestra; 22.45: Čas, po-ročila, napoved programa za naslednji dan.

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

DCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban štev. 2157.

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsi; uprejo kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telefon interurban štev. 2157.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znamke se odgovarjamo — Najmanjši oglas Din 5

SLUŽBE

VAJENCA
s primerno šolsko izobrazbo sprejme v trgovino z mešanim blagom Robert Grasselli, Sli-vnica pri Celju. 3083

DOBRA KUHARICA
vajena vsega dela, želi mesto pri gospodu samcu, vdovcu ali orožnikih. Naslov: J. V., re-stavracija kolodvor, Dev. Mar. v Polju. 3078

PEK. VAJENCA
z vso oskrbo sprejme takoj Anton Olet, pekarna, Radeče pri Zidanem mostu. 3079

DEKLE
ali mlajšo vdovo, prijetne zunanosti, prvovrstno kuharico, zmnožno samostojnega gospo-dinjstva, išče družina 2 oseb. V poštev pridejo samo one, ki so že služile v boljših hišah na Primorskem in ki dobro po-znajo dobro primorsko kuhinjo. Dokumente in silko, kate-ra se vrne, poslati na Split, poštini predal 19. 3082

STANOVANJA

STANOVANJE
dvo in trisobno, oddam. Stari trg 24/II. 3084

PRODAJ

TOVARNI AVTO
lahak, z novo zaprtjo kabino, nosilnost 300—400 kg, v do-brem stanju prodaja Andrievic, Skofljica. 3080

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKREK,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14.
72/T

ČEVLJI
NA OBOKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4
(nasproti operi). 3085

BRUSNICE
prvovrstne po dnevni ceni od 5 kg naprej razpošilja Henrik Zechner, trgovec, Libelice, Ko-roško. 3049

NARAVEN MALINOVEC
kilogram Din 15.— se dobi: Sv. Petra cesta 83, dvorišče. 3053

NEPREMIČNINE

ENONADSTROPNA HIŠA
novo renovirana, s tremi sta-novanji in pekarno, poleg go-spodarsko poslopje in 1½ ha zemljišča, v sredini trga Velen-je, na lepem in prometnem kraju ugodno naprodaj. Za iz-plačilo potrebno samo polovica denarja. Da se tudi v najem. Ponudbe na naslov Anton Sat-ler, posestnik v Velenju. 3046

ZIVALI

GOLOBE
več parov čistokrvnih rimlja-nov, Eistaube, belih angleških krofarjev, florentincev in la-hora prodaja Milo Jurvanc, Rib-nica, Dolensko. 3050

GLASBA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE
OD DIN 15.—
prodaja »Slager«, Aleksandro-va cesta 4 (prehod »Viktoriae« palače). 69/T

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MU-ZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. 18/T

RAZNO

RAZMNOŽEVALEC —
OPALOGRAF
zamenjam za bicikelj, Bistjak, Ljubljana, Sv. Petra nasip 43. 3085

V restavraciji hotela METROPOL (Miklič)

se toči prvovrstno belo in črno vino po Din 8.— liter

POMAGAJTE
brezposelnim. Vse osebe, ki imajo v prodaji srečke Loteri-je za pomoč brezposelnim, se naprošajo, da pošljejo denar za prodane srečke in čim bolj intenzivno delajo na to, da prodajo še ostale. Z razpečavo srečk te loterije boste realno pomagili svojem bratu v nad-logi, kar je prva dolžnost vsa-kega človeka. Cena srečke Din 10.—. Srečke se naročajo: Beograd, Kosmajška 53. 3081

TRPEZNI AFRIK MODROCI samo Din 220.—

spalne fotelje, fino izdelane, Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER,
LJUBLJANA, Marijin trg 3
Telefon 2622

DUNAJSKI SEJEM

od 4. do 10. septembra 1932 (Rotunda do 11. septembra)

Posebne prireditve:
600 LETNICA DUNAJSKE USNJARIJE

Pohištvo — Reklama — »Novodobni plinski aparati« Električna v gospodinjstvu — Dunajske modne plete-nine, salon za modno kožuhovino, kožuhariji in pre-delava krzna — RADIO IN SLABI TOK — Zimsko-sportna razstava s posebnim oddelkom »Rastine in živali v zim« — Stavbarstvo in gradnja cest, »Ra-stočna hiša« — Železno in patentno pohištvo, »Tehnič-ne novosti in iznajdbe« — Razstava U. d. S. S. R. — Posebna bolgarska razstava — Razstava hranil in nealadij — Poljedelska in gozdarska razstava — Ni-kaškega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmske iz-kaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Ja-dranskem morju ter na zrakoplovih. Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50) se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII
kakor tudi — v dobi lipskega jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig, Oesterr. Messhaus, pri častnih zastopnikih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31. Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Dunajska c. 1, Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica hotel Miklič vis-a-vis glavnega kolodvora.

Iskrena hvala
vsem, ki so počastili spomin pokojnega

Jože Pogačarja

s tem, da so mu položili cvetje na prezgodnji grob, da so ga spre-mili na zadnji poti, kakor tudi vsem, ki so nam izrazili sočustvo-vanje ob njegovi tragični smrti.

Žalujoci.

KLISARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črt-ne kiliseje, enobarvne in večbarvne avtotipije, kombinirane kiliseje po navaden in finiji papir, kiliseje po perovskih, silikah in risbah, reboših in fotografijah za razglednice, re-klamne silke, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.